

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
НУРЛАТ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ СОВЕТЫ

КАРАР

18.08. 2021 ел

№ 66

Татарстан Республикасы «Нурлат муниципаль районы» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законга үзгәрешләр кертү белән бәйле рәвештә, Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы Советы, КАРАР ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы Советының 2012 елның 28 апрелендәге 136 номерлы карары белән расланган Татарстан Республикасы «Нурлат муниципаль районы» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертүне (район Советының 2014 елның 8 апрелендәге 303 номерлы, 2015 елның 27 февралендәге 351 номерлы, 09.06.2016 № 40, 2017 елның 22 маендагы 93 номерлы, 2018 елның 24 августындагы 170 номерлы, 26.11.2019 № 254, 19.08.2020 № 299 карары белән кертелгән үзгәрешләр һәм өстәмәләр белән) кушымта нигезендә расларга.

2. Әлеге карарны законнарда билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәве өчен жиберергә.

3. Әлеге карар «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 44 статьясындагы 8 өлеше һәм «Нурлат муниципаль районы» муниципаль берәмлеге уставының 89 статьясындагы 2 өлеше нигезендә үз көченә керә дип билгеләргә.

4. Әлеге карарны дәүләт теркәвенә алганнан соң массакүләм мәгълүмат чараларында, шул исәптән Нурлат муниципаль районының рәсми сайтында бастырып чыгарырга.

Татарстан Республикасы
Нурлат муниципаль районы
Советы рәисе

А.С. Әхмәтшин

Татарстан Республикасы «Нурлат муниципаль районы» муниципаль берәмлеге Уставына
үзгәрешләр һәм өстәмэләр керту

1. Уставның 6 статьясын «Районның жирле әһәмияттәге мәсьәләләре»н, түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«1. Районның жирле әһәмияттәге мәсьәләләренә карый:

1) муниципаль район бюджеты проектын тәзү һәм карау, муниципаль район бюджетын раслау һәм үтәү, аның үтәлешен тикшереп тору, муниципаль район бюджеты үтәлеше турында хисап тәзү һәм раслау;

2) муниципаль районның жирле салымнарын һәм җыямнарын билгеләү, үзгәртү һәм гамәлдән чыгару;

3) муниципаль районның муниципаль милкендә булган мөлкәт белән идарә итү, файдалану һәм эш итү;

4) россия Федерациясе законнарында билгеләнгән вәкаләтләр чикләрендә жирлекләренә электр һәм газ белән тәэмин итүне оештыру;

5) муниципаль район чикләрендәге торак пунктлар чикләреннән тыш жирле әһәмияттәге автомобиль юлларына карата юл эшчәнлеге, муниципаль район чикләрендәге торак пунктлар чикләреннән тыш жирле әһәмияттәге автомобиль юлларының сакланышын муниципаль тикшереп торуну гамәлгә ашыру, юл хәрәкәтен оештыру һәм аларда юл хәрәкәте куркынычсызлыгын тәэмин итү, шулай ук автомобиль юлларыннан файдалану һәм юл эшчәнлеген гамәлгә ашыру өлкәсендә Россия Федерациясе законнары нигезендә башка вәкаләтләренә гамәлгә ашыру;

6) муниципаль район чикләрендә халыкка транспорт хезмәте күрсәтүне оештыру һәм жирлекләр арасында халыкка транспорт хезмәте күрсәтүне оештыру өчен шартлар тудыру;

7) террорчылыкны һәм экстремизмны профилактикалауда, шулай ук муниципаль район территориясендә террорчылык һәм экстремизм чагылышлары нәтижәләрен минимальләштерүдә һәм (яисә) юкка чыгаруда катнашу;

8) милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгытуга, муниципаль район территориясендә яшәүче Россия Федерациясе халыкларының телләрен һәм мәдәниятен яклауга һәм үстерүгә, жирле аз санлы халыкларның һәм башка милли азчылыкларның хокукларын гамәлгә ашыруга, мигрантларның социаль һәм мәдәни адаптациясен тәэмин итүгә, милләтара (этникара) конфликтларны профилактикалауга юнәлдерелгән чаралар эшләү һәм гамәлгә ашыру;

9) муниципаль район территориясендә гадәттән тыш хәлләр нәтижәләренә кисәтүдә һәм бетерүдә катнашу;

10) муниципаль район территориясендә жәмәгать тәртибен саклауны муниципаль милиция тарафыннан оештыру;

11) муниципаль районның административ участогында эшләү өчен участок уполномоченные вазыйфасын биләүче хезмәткәргә бина бирү;

12) әйләнә-тирә мохитне саклау буенча жирлекара характердагы чараларны оештыру;

13) муниципаль мәгариф оешмаларында төп гомуми белем бирү программалары буенча һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез мәктәпкәчә, башлангыч гомуми, төп гомуми, урта гомуми белем бирүне оештыру (федераль дөүләт белем бирү стандартлары нигезендә төп гомуми белем программаларын гамәлгә ашыруны финанслар белән

тээмин итү вәкаләтләреннән тыш), муниципаль мәгариф оешмаларында балаларга өстәмә белем бирүне оештыру (Балаларга өстәмә белем бирүдән тыш), Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары тарафыннан гамәлгә ашырыла торган финанс ягыннан тээмин итү), балаларны карау һәм карау өчен шартлар тудыру, шулай ук каникул вакытында балаларның ялын оештыруны тээмин итү буенча үз вәкаләтләре чикләрендә чаралар, шул исәптән аларның тормыш һәм сәламәтлек иминлеген тээмин итү чараларын да гамәлгә ашыру;

14) муниципаль Район территориясендә халыкка медицина ярдәме күрсәтү өчен шартлар тудыру (Россия Федерациясе Хөкүмәте раслаган территорияләрдән тыш, халыкка түләүсез медицина ярдәме күрсәтү буенча дәүләт гарантияләренең территорияль программасы нигезендә аерым территорияләренң халыкны медицина-санитария ягыннан тээмин итү функцияләрен гамәлгә ашыручы башкарма хакимиятнең федераль органы карамагындагы медицина оешмаларында медицина ярдәме белән тээмин ителә торган территорияләр исемлегеннән тыш);

15) тиешле муниципаль районнар территорияләрендә каты коммуналь калдыкларны туплау (шул исәптән аерым туплау), жыю, транспортировкалау, эшкәртү, утильләштерү, зарарсызландыру, күмү эшчәнлеген оештыруда катнашу;

16) муниципаль районның территорияль планлаштыру схемаларын раслау, муниципаль районның территорияль планлаштыру схемасы нигезендә территорияне планлаштыру буенча әзерләнгән документларны раслау, муниципаль район территориясендә гамәлгә ашырыла торган шәһәр төзелеше эшчәнлеген тээмин итүнең мәгълүмат системасын алып бару, муниципаль район чикләрендә жир кишәрлекләрен резервлау һәм тартып алу, хәбәрнамәне индивидуаль торак төзелеше яисә бакча йорты объектының жир кишәрлегендә индивидуаль торак төзелеше яисә бакча йорты параметрларын билгеләнгән параметрларга һәм индивидуаль торак төзелеше объектын урнаштыруның рәхсәт ителгән булуы турында белдерүдә күрсәтелгән хәбәрнамәгә туры килү турында жиһәрү, индивидуаль торак төзелеше объекты яки бакча йорты параметрларының билгеләнгән параметрларга туры килмәве һәм (яки) шәхси торак төзелеше объектын яки бакча йортын жир кишәрлегендә урнаштыру рәхсәт ителмәве турында хәбәрнамә, индивидуаль торак төзелеше яки бакча йортының төзелгән яки үзгәртеп корылган объектының шәһәр төзелеше эшчәнлеге турындагы закон таләпләренә туры килүе яки туры килмәве турында хәбәрнамәләр (шәһәрара территорияләрдә урнашкан жир кишәрлекләрендә индивидуаль торак төзелеше яки бакча йортларын төзегәндә яки реконструкцияләгәндә шәһәр төзелеше эшчәнлеге турындагы законнар таләпләренә туры килмәве хакында), Россия Федерациясе граждән законнары нигезендә авылара территориядә урнашкан үз белдеге белән төзелгән бинаны сүтү яки аны билгеләнгән таләпләргә туры китерү турында Карар кабул итү, Россия Федерациясе законнарын бозып һәм авыллар арасындагы территориядә урнашкан жир кишәрлеген тартып алу турында Карар кабул итү, авыл жирлекара территориядә урнашкан үзирекле корылманы сүтүне яисә билгеләнгән таләпләргә туры китерү турында карар кабул итү, Россия Федерациясе законнарын бозып яисә файдаланыла торган жир кишәрлеген тартып алу турында карар кабул итү, яки аны Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында каралган очрактарда билгеләнгән таләпләргә туры китерү;

17) реклама конструкцияләрен урнаштыру схемасын раслау, муниципаль Район территориясендә реклама конструкцияләрен урнаштыруга һәм эксплуатацияләүгә рәхсәт бирү, мондый рәхсәтләренә гамәлдән чыгару, муниципаль район территориясендә «Реклама турында» 2006 елның 13 мартындагы 38-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә гамәлгә ашырыла торган үз белдеге белән билгеләнгән реклама конструкцияләрен демонтажлау турында күрсәтмәләр бирү;

18) жирлекләренң архив фондларын саклауны да кертеп муниципаль архивны формалаштыру һәм карап тоту;

19) муниципаль район территориясендә жирлекара жирләү урыннарын тоту, ритуаль хезмәтләр оештыру;

20) муниципаль район составына керүче жирлекләрне элементә, жәмәгать туклануы, сәүдә һәм көнкүреш хезмәте күрсәтү белән тәэмин итү өчен шартлар тудыру;

21) жирлекара китапханәләр тарафыннан халыкка китапханә хезмәте күрсәтүне оештыру, аларны туплау һәм аларның китапханә фондларының сакланышын тәэмин итү;

22) муниципаль район составына керүче жирлекләрнең ял вакытын һәм хезмәт күрсәтүләрен оештыру, мәдәният оешмаларын тәэмин итү өчен шартлар тудыру;

23) муниципаль район составына керүче жирлекләрдә жирле традицион халык сәнгать ижатын үстерү өчен шартлар тудыру;

24) Район милкендә булган мәдәни мирас объектларын (тарихи һәм мәдәни һәйкәлләрне) саклау, куллану һәм популярлаштыру, район территориясендә урнашкан жирле (муниципаль) эһәмияттәге мәдәни мирас объектларын (тарихи һәм мәдәни һәйкәлләрне) саклау;

25) муниципаль район составына керүче жирлекләрнең бюджет тәэмин ителеше дәрәжәсен муниципаль район бюджеты акчалары хисабына тигезләү;

26) муниципаль районның территориаль оборонасы һәм гражданнар оборонасы, халыкны һәм территориясен табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән саклау чараларын оештыру һәм гамәлгә ашыру;

27) муниципаль район территориясендә дөвалау-савыктыру урыннарын һәм жирле эһәмияттәге курортларны булдыру, үстерү һәм саклауны тәэмин итү, шулай ук жирле эһәмияттәге махсус сакланыла торган табигый территорияларны куллану һәм саклау өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру;

28) муниципаль район территориясендә урнашкан муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләрне мобилизация эзерләү чараларын оештыру һәм тормышка ашыру;

29) су объектларында кешеләрнең иминлеген тәэмин итү, аларның тормышын һәм сәламәтлеген саклау буенча чараларны гамәлгә ашыру;

30) жирлекләрдә авыл хужалыгы житештерүен үстерү, авыл хужалыгы продукциясе, чимал һәм азык-төлек базарын киңәйтү өчен шартлар тудыру, кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерүгә ярдәм итү, социаль юнәлешле коммерциячел булмаган оешмаларга, хәйрия эшчәнлегенә һәм волонтерлыкка ярдәм күрсәтү;

31) муниципаль район территориясендә физик культура, мәктәп спорты һәм массакүләм спорт үсеше өчен шартлар тәэмин итү, муниципаль районның рәсми физкультура-сәламәтләндерү һәм спорт чараларын үткөрүне оештыру;

32) балалар һәм яшьләр белән эшләү буенча жирлекара характердагы чараларны оештыру һәм тормышка ашыру;

33) Россия Федерациясенең су законнарында билгеләнгән чикләрдә, су объектлары милекчесе вәкаләтләрен гамәлгә ашыру, шәхси һәм көнкүреш ихтыяжлары өчен, гражданнарның гомуми файдаланудагы су объектларына һәм аларның яр бие полосаларына ирекле үтеп керүен тәэмин итүне дә кертеп, гомуми файдаланудагы су объектларыннан файдалану кагыйдәләрен билгеләү;

34) муниципаль урман контролен гамәлгә ашыру;

35) муниципаль район ихтыяжлары өчен ясалма жир кишәрлекләре булдыру өчен кирәкле эшләрне башкаруны тәэмин итү, федераль закон нигезендә ясалма жир кишәрлеге төзү турында шартнамә төзү хокукына ачык аукцион уздыру;

36) муниципаль район чикләрендә коррупциягә каршы көрәш чараларын гамәлгә ашыру;

37) адреслау объектларына адреслар бирү, адресларны үзгәртү, аннулировать итү, урам-юл челтәре элементларына (федераль эһәмияттәге автомобиль юлларыннан, региональ яисә муниципальара эһәмияттәге автомобиль юлларыннан тыш) исемнәр бирү, муниципаль районның авылара территориясе чикләрендә планлаштыру

структурасы элементларына исемнәр бирү, мондый исемнәрне үзгәртү, гамәлдән чыгару, мәгълүматны дөүлөт адреслы реестрында урнаштыру;

38) муниципаль районның авылара территориясендә муниципаль жир контролен гамәлгә ашыру;

39) комплекслы кадастр эшләре башкаруны федераль закон нигезендә оештыру һәм территориянең карта-планын раслау.

2. Районның жирле үзидарә органнары муниципаль район составына керүче аерым жирлекләрнең жирле үзидарә органнары белән аларга жирле әһәмияттәге мәсьәләләргә хәл итү буенча үз вәкаләтләренең бер өлешен гамәлгә ашыруны Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә тиешле жирлекләр бюджетларына муниципаль район бюджетыннан бирелә торган бюджетара трансфертлар исәбеннән тапшыру турында килешүләр төзәргә хокуклы».».

2. Уставның 7 статьясын «Районның жирле әһәмияттәге мәсьәләләргә кертелмәгән мәсьәләләргә хәл итүгә районның хокуклары»н түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«1. Районның жирле үзидарә органнары хокуклы:

1) муниципаль район музейларын булдыру;

2) опека һәм попечительлек эшчәнлеген гамәлгә ашыруда катнашу;

3) муниципаль район территориясендә жирле милли-мәдәни автономияләргә хокукларын гамәлгә ашыруга бәйле эшчәнлекне гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыру;

4) Россия Федерациясе халыкларының милли-мәдәни үсешенә һәм муниципаль район территориясендә милләтара мөнәсәбәтләр өлкәсендә чараларны гамәлгә ашыруга ярдәм күрсәтү;

5) 2008 елның 31 декабренә торышы буенча алар карамагындагы югары белем бирү муниципаль мәгариф оешмаларын гамәлгә куючы функцияләрен гамәлгә ашыру;

6) туризмны үстерү өчен шартлар тудыру;

7) кеше хокукларын тәэмин итүгә жәмәгать контролен гамәлгә ашыручы һәм мәжбүри тоту урыннарындагы затларга булышлык күрсәтүче ижтимагый күзәтү комиссияләренә ярдәм күрсәтү;

8) «Россия Федерациясендә инвалидларны социаль яклау турында» 1995 елның 24 ноябрәндәге 181-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә оешмаларга инвалидларның ижтимагый берләшмәләренә, шулай ук инвалидларның гомумроссия ижтимагый берләшмәләре тарафыннан төзелгән оешмаларга ярдәм күрсәтү;

9) «Кан һәм аның компонентлары донорлыгы турында» Федераль законда каралган чараларны гамәлгә ашыру;

10) авылара территориядә нотариус торак пунктында булмаган очракта, законнарда каралган нотариаль гамәлләр кылу;

11) федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә һәм шартларда оешмалар тарафыннан хезмәт күрсәтү шартларының сыйфатын бәйсез бәяләүне оештыру өчен шартлар тудыру, шулай ук ведомство буйсынуындагы оешмалар житекчеләргә эшчәнлеген бәяләгәндә оешмалар тарафыннан хезмәт күрсәтү шартларының сыйфатын бәйсез бәяләү нәтижәләрен куллану һәм федераль законнар нигезендә оешмалар тарафыннан хезмәт күрсәтү шартларын бәйсез бәяләү нәтижәләргә буенча ачыкланган житекчеләргә юкка чыгару буенча чаралар кабул итүне контрольдә тотуны гамәлгә ашыру;

12) Россия Федерациясендә хокук бозуларны профилактикалау системасы нигезләре турында" 2016 елның 23 июнендәге 182-ФЗ номерлы Федераль законда каралган хокук бозуларны профилактикалау өлкәсендәге чараларны гамәлгә ашыру;

13) инвалидлар, сәламәтлек мөмкинлекләргә чикләнгән затлар, адаптив физик культура һәм адаптив спорт үсешенә ярдәм күрсәтү;

14) Кулланучылар хокукларын яклау турында" 1992 елның 7 февралендәге 2300-1 номерлы Россия Федерациясе Законнда каралган кулланучылар хокукларын яклау чараларын гамәлгә ашыру.

15) участок уполномоченные вазыйфасын биләүче хезмәткәргә һәм аның гаилә әгъзаларына күрсәтелгән вазыйфаны хезмәткәр биләгән чорга торак урыны бирү;

16) алкогольле, наркотик яисә башка агулы исереклек халәтендәге затларга ярдәм күрсәтү чараларын гамәлгә ашыру.

2. Муниципаль районның жирле үзидарә органнары әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән мәсьәләләргә башка дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруда катнашырга (131-ФЗ номерлы Федераль законның 19 статьясы нигезендә аларга тапшырылмаган) әгәр федераль законнарда бу хәл ителсә, шулай ук башка муниципаль берәмлекләргә жирле үзидарә органнары, дәүләт хакимияте органнары компетенциясенә кертелмәгән һәм федераль законнар һәм Россия Федерациясе субъектлары законнары белән үз компетенцияләреннән төшереп калдырылмаган башка мәсьәләләргә, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан бирелгән бюджетара трансфертлардан тыш, жирле бюджетлар керемнәре исәбеннән һәм түләүләргә өстәмә нормативлары буенча салым керемнәре керүдән тыш, хәл итәргә хокуклы...».

3. Уставның 7.1 статьясын «Районның авыл жирлекләре территорияләрендә районның жирле үзидарә органнары хәл итә торган башка мәсьәләләргә», түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«1. Районның авыл жирлекләре территорияләрендә жирле үзидарә органнары тарафыннан хәл ителә торган башка мәсьәләләргә түбәндәгеләр керә:

1) район составына керүче авыл жирлекләре чикләрендә (алга таба - авыл жирлекләре), электр, жылылык, газ һәм су белән тәэмин итү, халыкны ягулык белән тәэмин итү, халыкны Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән вәкаләтләр чикләрендә ягулык белән тәэмин итү;

2) авыл жирлекләргә торак пунктлары чикләрендә жирле өһәмияттәге автомобиль юлларына карата юл эшчәнлегә һәм аларда юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү, парковкалар (парковка урыннары) төзүне һәм аларның эшчәнлеген тәэмин итүне, авыл жирлекләргә торак пунктлары чикләрендә жирле өһәмияттәге автомобиль юлларының сакланышын муниципаль тикшереп торуну гамәлгә ашыру, шулай ук автомобиль юлларыннан файдалану һәм юл эшчәнлеген гамәлгә ашыру өлкәсендә Россия Федерациясе законнары нигезендә башка вәкаләтләргә гамәлгә ашыру;

3) авыл жирлекләргә яшәүчеләргә һәм аз керемле гражданның торак урыннарына мохтажларны торак урыннары белән тәэмин итү, муниципаль торак фондын төзүне һәм карап тотуну оештыру, торак төзелеш өчен шартлар тудыру, муниципаль торак контролен, шулай ук башка органнарның вәкаләтләргә гамәлгә ашыру;

4) халыкка транспорт хезмәте күрсәтү өчен шартлар тудыру һәм авыл жирлекләргә чикләрендә халыкка транспорт хезмәте күрсәтүне оештыру;

5) авыл жирлекләргә чикләрендә террорчылыкны һәм экстремизмны профилактикалауда, шулай ук террорчылык һәм экстремизм чагылышлары нәтижеләрен минималләштерүдә һәм (яисә) юкка чыгаруда катнашу;

6) милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгытуга, авыл жирлекләргә территориясендә яшәүче Россия Федерациясе халыкларының телләрен һәм мәдәниәтен саклап калуга һәм үстерүгә, мигрантларның социаль һәм мәдәни адаптациясенә, милләтара (этникара) конфликтларны профилактикалауга юнәлдерелгән чараларны гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыру;

7) авыл жирлекләргә чикләрендә гадәттән тыш хәлләргә кисәтүдә һәм алардан килгән зыяннарны бетерүдә катнашу;

8) халыкка китапханә хезмәте күрсәтүне оештыру, авыл жирлекләре китапханәләренең китапханә фондларын туплау һәм аларның сакланышын тәэмин итү;

9) авыл жирлекләре милкендәге мәдәни мирас объектларын (тарих һәм мәдәният ядкарьләрен) саклап калу, алардан файдалану һәм аларны популярлаштыру, авыл жирлекләре территориясендә урнашкан жирле (муниципаль) эһәмияттәге мәдәни мирас объектларын (тарих һәм мәдәният ядкарьләрен) саклау;

10) авыл жирлекләрендә жирле традицион халык сәнгать ижатын үстерү өчен шартлар тудыру, халык сәнгать һөнәрләрен саклап калуда, торгызуда һәм үстерүдә катнашу;

11) авыл жирлекләрендә яшәүчеләрнең күпләп ял итүе өчен шартлар тудыру һәм халыкның күпләп ял итү урыннарын төзекләндерүне оештыру, моңа гражданның гомуми файдаланудагы су объектларына һәм аларның яр полосуларына иреккә керүен тәэмин итү дә керә;

12) авыл жирлекләренең генераль планнарын, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен раслау, авыл жирлекләренең генераль планнары нигезендә эзерләнгән территорияне планлаштыру буенча документларны раслау, төзелешкә рөхсәтләр бирү (Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында, башка федераль законнарда каралган очрактан тыш), авыл жирлекләре территориясендә урнашкан капитал төзелеш объектларын төзегәндә, үзгәртеп корганда объектларны файдалануга тапшыруга рөхсәтләр бирү (авыл жирлекләре территориясендә урнашкан капитал төзелеш объектларын төзү, үзгәртеп корганда), авыл жирлекләрен шәһәр төзелеше проектынның жирле нормативларын раслау, жирләрен резервлау һәм муниципаль ихтыяждар өчен авыл жирлекләре чикләрендә жир кишәрлекләрен алу, авыл жирлекләре чикләрендә муниципаль жир контролен гәмәлгә ашыру, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында каралган очрактарда гәмәлгә ашыру, биналарны, корымаларны карау һәм мондый тикшерүләр барышында ачыкланган бозуларны бетерү турында рекомендацияләр бирү;

13) авыл жирлекләре территориясендә авария-коткару хезмәтләре һәм (яки) авария-коткару формираниеләрен төзү, карап тоту һәм аларның эшчәнлеген оештыру;

14) су объектларында кешеләрнең куркынычсызлыгын тәэмин итү, аларның тормышын һәм сәламәтлеген саклау чараларын тормышка ашыру;

15) авыл жирлекләре территориясендә дөвалау-савыктыру урыннарын һәм жирле эһәмияттәге курортларны булдыру, үстерү һәм саклауны тәэмин итү, шулай ук жирле эһәмияттәге махсус сакланыла торган табигать территорияләреннән файдалану һәм аларны саклау өлкәсендә муниципаль контрольне гәмәлгә ашыру;

16) Россия Федерациясенең су законнары белән билгеләнгән чикләрдә су объектлары милекчесе вәкаләтләрен гәмәлгә ашыру, халыкка аларны куллану чикләүләре турында мәгълүмат бирү;

17) муниципаль урман контролен гәмәлгә ашыру;

18) жирлекнең хезмәт күрсәтә торган административ участогында полиция участок уполномоченные вазыйфасын биләүче хезмәткәргә эш өчен бина бирү;

19) 2017 елның 1 гыйнварына кадәр полиция участок уполномоченные вазыйфасын биләп торучы хезмәткәргә һәм аның гаилә әгъзаларына хезмәткәр тарафыннан күрсәтелгән вазыйфа буенча бурычларны үтәү чорында торак урыны бирү;

20) «Коммерцияле булмаган оешмалар турында» 1996 елның 12 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль законның 31.1 һәм 31.3 статьяларында билгеләнгән вәкаләтләр кысаларында социаль юнәлешле коммерциячел булмаган оешмаларга ярдәм күрсәтү;

21) авыл жирлегә ихтыяждары өчен ясалма жир кишәрлекләре булдыру өчен кирәкле эшләрен башкаруны тәэмин итү, «Федераль милектә булган су объектларында ясалма жир кишәрлекләре турында» 2011 елның 19 июлендәге 246-ФЗ номерлы Федераль закон һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр керту

хакында" гы Федераль закон нигезендә ясалма жир кишәрлеге төзү турында шартнамә төзү хокукына ачык аукцион үткөрү;

22) авыл жирлекләре чикләрендә коррупциягә каршы тору чараларын гамәлгә ашыру;

23) комплекслы кадастр эшләрен башкаруда федераль закон нигезендә катнашу;

24) жирлек территориясендә элек исәпкә алынган күчемсез милек объектларына хокук ияләрен ачыклау буенча чаралар үткөрү, күчемсез милек объектларының әлеге хокук ияләре турында мәгълүматларны күчемсез милекнең Бердәм дәүләт реестрына кертү өчен жибәрү һәм карарлар кабул итү.

2. Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән мәсьәләләр Башкарма комитет компетенциясенә керә.».

4. Уставның «Район Советы депутаты вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату» 35 статьясын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«1. Район Советы вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылу очраklары:

1) үлем очрагында;

2) үз теләге белән отставкага китсә;

3) суд тарафыннан хокуктан файдалануга сәләтсез яисә хокуктан файдалану сәләте чикләнгән дип танылса;

4) суд тарафыннан хәбәрсез югалган дип танылу яки үлгән дип игълан ителсә;

5) аңа карата судның гаепләү карары закон көченә керүе;

6) даими яшәү урынына Россия Федерациясеннән читкә күчеп китүе;

7) Россия Федерациясе граждaнлыгын йө чит ил граждaнлыгын туктату - аның нигезендә чит ил граждaны жирле үзидарә органнарына сайланырга, чит ил граждaнлыгы (ярдәмгә алу) яисә чит ил граждaны яисә чит ил граждaны территориясендә даими яшәү хокукын раслаучы башка документ булырга хокуклы, аның нигезендә чит ил граждaны жирле үзидарә органнарына сайланырга, чит ил граждaны яисә чит ил граждaны яисә Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсе нигезендә жирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы булган чит ил граждaны яисә чит ил граждaнының даими яшәү хокукын раслаучы башка документ булырга, әгәр Россия Федерациясенең халыкара килешүендә башкасы каралмаган булса;

8) район составына керүче тиешле вәкиллекле орган депутаты буларак сайлаучылар тарафыннан чакыртып алу;

9) жирлек башлыгы яисә жирлекнең тиешле вәкиллекле органы депутаты буларак, район Советы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату яисә аның вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату;

10) хәрби хезмәткә чакырылу яки аны алыштыручы альтернатив граждaн хезмәтенә жибәрү;

11) федераль законнарда билгеләнгән башка очраklарда.

12)«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында»2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән чикләүләренә үтәмәгән очракта.

2. Әлеге статьяның 1 өлешендәге 1 - 7, 10 һәм 11 пунктларында күрсәтелгән очраklарда район Советы депутаты вәкаләтләрен туктату турында карар район Советы тарафыннан кабул ителә, анда район Советы депутаты вәкаләтләрен туктату көне билгеләнә.

3. Әлеге статьяның 1 өлешендәге 8 пунктында каралган очракта район Советы депутаты вәкаләтләре чакыртып алу буенча тавыш бирү нәтижәләре рәсми басылып чыккан көннән тиешле жирлек вәкиллекле органы депутаты туктатыла.

4. Өлеге статьяның 1 өлешендәге 9 пунктында каралган очракта район Советы депутаты вәкаләтләре район Советы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктаткан йә жирлек башлыгының яисә жирлек Советы депутатының вәкаләтләрен вакытыннан алда туктаткан көннән туктатыла,

5. Тиешле жирлекнең вәкиллекле органы депутатлары арасынан район Советы депутаты вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган очракта, күрсәтелгән орган бер ай эчендә район Советы составына башка депутатны сайларга тиеш.

5. Уставның 40 статьясын «Район башлыгы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату»ны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«1. Район Башлыгының вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылу очраklары:

- 1) лем;
- 2) үз теләге белән отставкага китүләре;
- 3) «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 741 статьясы нигезендә отставкага жиберү;
- 4) «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында » 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 74 статьясы нигезендә вазыйфасыннан читләштерү;
- 5) суд тарафыннан хокуктан файдалануга сәләтсез яисә хокуктан файдалану сәләте чикләнгән дип танылу;
- 6) суд тарафыннан хәбәрсез югалган дип танылу яки үлгән дип игълан итү;
- 7) аңа карата судның гаепләү карары закон көченә керүе;
- 8) даими яшәү урынына Россия Федерациясеннән читкә күчеп китү;
- 9) Россия Федерациясе гражданлығын йә чит ил гражданлығын туктату - аның нигезендә чит ил гражданы жирле үзидарә органнарына сайланьрга, чит ил гражданлығы (ярдәмгә алу) яисә чит ил гражданы яисә чит ил гражданы территориясендә даими яшәү хокукын раслаучы башка документ булырга хокуклы, аның нигезендә чит ил гражданы жирле үзидарә органнарына сайланьрга, чит ил гражданы яисә чит ил гражданы яисә Россия Федерациясенәң халыкара шартнамәсе нигезендә жирле үзидарә органнарына сайланьрга хокуклы булган чит ил гражданы яисә чит ил гражданының даими яшәү хокукын раслаучы башка документ булырга, әгәр Россия Федерациясенәң халыкара килешүендә башкасы каралмаган булса;
- 10) жирлекнең тиешле вәкиллекле органы депутаты буларак сайлаучылар тарафыннан чакыртып алу;
- 11) «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясындагы 3, 3.1-1, 3.2, 3.3, 4-6.2, 7-7.2 өлешләре нигезендә гамәлгә ашырыла торган районны үзгәртеп кору, шулай ук район бетерелгән очракта;
- 12) район чикләре үзгәрү нәтижәсендә килеп чыккан 25 проценттан күбрәккә муниципаль берәмлек сайлаучылары санын арттыру;
- 13) сәләмәтлеге торышы буенча суд тәртибендә район башлыгы вәкаләтләрен гамәлгә ашырырга сәләтсез дип билгеләнгән;
- 14) гражданның турыдан-туры ихтыяр белдерү юлы белән кабул ителгән карарны гамәлгә ашыру өчен таләп ителә торган муниципаль хокукый актны бастырып чыгару срогы бозылу;
- 15) «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән чикләүләргә үтәмәү.

16) «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрдәгә 273-ФЗ номерлы Федераль закон, «Дәүләт вазыйфаларын биләүче затлар һәм аларның керемнәренә башка затлар чыгымнарының туры килүен тикшереп торы турында» 2012 елның 3 декабрдәгә 230-ФЗ номерлы Федераль закон, «Аерым категориядәгә затларга Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында счетлар (кертемнәр) ачуны һәм счетлары (кертемнәре) булуны, акчалар һәм кыйммәтле әйберләр саклауны, чит ил финанс инструментларына ия булуны һәм (яисә) алардан файдалануны тыю турында» 2013 елның 7 маендагы 79-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән чикләүләрне, тыюларны, бурычларны үтәмәгән очракта.

2. Әлеге статьяның 1 өлешендәгә 1 - 10, 13-16 пунктларында күрсәтелгән нигезләр буенча район башлыгы вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган очракта, районның яңа башлыгын сайлау район Советының якындагы утырышында гамәлгә ашырыла.

3. Район башлыгы вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган йә суд карары буенча сак астына алу рәвешендә процессуаль мәжбүр итү чаралары кулланылган яисә вазыйфасыннан вакытлыча читләштерелгән очракта, аның вәкаләтләрен вакытлыча жирле үзидарәнең вазыйфаи заты яисә муниципаль берәмлек уставы нигезендә билгеләнә торган муниципаль берәмлекнең вәкилләкле органы депутаты башкара.

4. Район башлыгы вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган очракта район башлыгын үз составыннан яисә конкурс нәтижеләре буенча конкурс комиссиясе тәкъдим иткән кандидатлар арасыннан сайлап кую вәкаләтләре шул рәвешле туктатылган көннән алып алты айдан да соңга калмыйча гамәлгә ашырыла.

Шул ук вакытта район Советы вәкаләтләре чоры тәмамланганчы алты айдан кимрәк вакыт калган булса, район башлыгын район Советы составыннан сайлау район Советының яңа сайланган беренче утырышында гамәлгә ашырыла, ә район башлыгын конкурс нәтижеләре буенча конкурс комиссиясе тәкъдим иткән кандидатлар арасыннан сайлап кую - район Советы тулы хокуклы составта сайланган көннән алып өч ай эчендә башкарыла.

5. вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган муниципаль берәмлек башлыгы Россия Федерациясе субъектының (Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенә югары башкарма органы житекчесе) муниципаль берәмлек башлыгы вазыйфасыннан төшерү турында йә муниципаль берәмлек башлыгын отставкага чыгару турында муниципаль берәмлекнең вәкилләкле органы карары нигезендә әлеге хокукый актка яисә суд тәртибендә карарга шикаять биргән очракта, муниципаль берәмлекнең вәкилләкле органы үз составыннан яисә конкурс комиссиясе тарафыннан тәкъдим ителгән кандидатлар арасыннан сайлап куела торган муниципаль берәмлек башлыгын законлы көченә кәргәнче сайлау турында карар кабул итәргә хокуклы түгел.».

6. Уставның «Район башлыгы һәм аның урынбасарлары, даими нигездә эшләүче район Советы депутатларының, башка вазыйфаи затларның социаль һәм башка гарантияләре» 59 статьясын түбәндәгә редакциядә бәян итәргә::

«1. Район башлыгына һәм аның урынбасарларына, район Советы депутатларына, даими нигездә эшләүче башка вазыйфаи затларга бирелә торган социаль һәм башка гарантияләр «Татарстан Республикасында муниципаль берәмлекнең вәкилләкле органы депутаты, жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфаи заты вәкаләтләрен гамәлгә ашыру гарантияләре турында» 12.02.2009 елдагы 15-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы һәм район Советы карарлары белән билгеләнә.

2. Даими нигездә үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы Районда муниципаль вазыйфаларны биләүче вазыйфаи затларга пенсиягә чыгуга бәйле рәвештә бер мәртәбә бүлөкләү гарантияләне, моңа «Россия Федерациясендә жирле үзидарә

оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль законның 35 статьясындагы 16 өлешенәң 7 абзацында, 6 өлешенәң 2.1, 3, 6 - 9 пунктларында, 36 статьясындагы 6.1 өлешендә, 7.1 өлешендә, 10 статьясындагы 5 - 8 пунктларында, 40 статьясындагы 10.1 өлешендә, 73 статьясындагы 1 һәм 2 өлешләрендә каралган нигезләр буенча күрсәтелгән затларның вәкаләтләрен туктату очраклары керми. Бер тапкыр бирелә торган бүләкләү шартлары, күләме һәм түләү тәртибе Район Советының норматив хокукий акты белән билгеләнә.

3. Райондагы муниципаль вазыйфаларны даими нигездә үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы вазыйфаи затларга дәвамлылыгы 30 календарь көнгә тигез еллык түләүле отпуск бирелә. Райондагы муниципаль вазыйфаны даими нигездә биләүче затка тиешле еллар эшләгән өчен еллык өстәмә түләүле отпускның дәвамлылыгы муниципаль вазыйфаны биләгән һәр ел өчен календарь көн, муниципаль хезмәт вазыйфасын, шулай ук дөүләт вазыйфасын һәм дөүләт хезмәте вазыйфасын биләгән һәр ел өчен бер календарь көн исәбеннән исәпләнә. Районда даими нигездә муниципаль вазыйфа биләүче зат өчен еллык төп түләүле отпускның һәм тиешле еллар эшләгән өчен еллык өстәмә түләүле отпускның гомуми дәвамлылыгы 45 календарь көннән арта алмый.».

7. Уставның 89 статьясын «Район Уставының үз көченә керү тәртибе, әлеге Уставка үзгәрешләр кертү турында карар"ны түбәндәгә редакциядә баян итәргә:

«1. Район Уставы, район Советы карары әлеге Уставка үзгәрешләр кертү турында карар кабул ителгәннән соң, район башлыгы тарафыннан муниципаль берәмлекләренәң уставларын теркәү өлкәсендә федераль башкарма хакимият органына, законнарда билгеләнгән тәртиптә дөүләт теркәве өчен жиберелә.

2. Район Уставы, район Советының әлеге Уставка үзгәрешләр кертү турындагы карары дөүләт теркәвенә алынганнан соң рәсми рәвештә басылып чыгарга (халыкка житкереләргә) тиеш һәм рәсми басылып чыккан (халыкка житкерелгәннән соң үз көченә керә.

Рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү) түбәндәгә юл белән гамәлгә ашырыла:

- хокукий акт текстын район жирле үзидарә органнары гамәлгә куйган массакуләм мәгълүмат чараларында яки район территориясендә таратыла торган бүтән массакуләм мәгълүмат чараларында бастырып чыгару. Хокукий акт текстын башка массакуләм мәгълүмат чараларында бастырганда әлеге басылуның рәсми булуы турында билге булырга тиеш;

- хокукий акт текстын яисә хокукий акт проекты Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре Порталында районның рәсми сайтында «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә (<https://nurlat.tatarstan.ru>) Татарстан Республикасының рәсми хокукий мәгълүмат порталында (<https://pravo.tatarstan.ru>) урнаштыру, Россия Федерациясе Юстиция министрлыгы порталында «Россия Федерациясендә норматив хокукий актлар» бүлегендә (<http://хокук-минюст.рф>) урнаштыру.

3. Уставка һәм жирле үзидарә органнары структурасын үзгәртә торган үзгәрешләр һәм өстәмәләр (Уставны федераль законнарда туры китерү очракларыннан тыш), жирле үзидарәненәң сайланулы вазыйфаи затларының вәкаләтләре, вәкаләтләре, вакытлары, сайлау тәртибе үзгәрүдән тыш), әлеге үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль хокукий акты кабул иткән район Советы вәкаләтләре чоры тәмамланганнан соң, ә Уставны федераль законнарда туры китерү очракларыннан тыш) үз көченә керә., әлеге Федераль законның 35 статьясындагы 4 өлешенәң 1 пункты нигезендә -

күрсәтелгән үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль хокукый актка кул куйган район башлыгы вәкаләтләре срогы чыккач, район Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль хокукый актка кул куйганнан соң."

4. Район уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр муниципаль хокукый акт белән кертелә, ул түбәндәге юллар белән рәсмиләштерелергә мөмкин:

1) район Советы рәисе һәм аның рәисе, район башлыгы яисә район Советы рәисе вәкаләтләрен башкаручы район башлыгы тарафыннан кул куелган район Советы карары белән.

2) район Советы кабул иткән һәм район башлыгы кул куйган аерым норматив хокукый акт белән. Бу очракта әлеге хокукый актта аны кабул итү турындагы район Советы карарының реквизитлары күрсәтелә. Район Советының мондый карарына район Уставына кертелә торган үзгәрешләрнең һәм өстәмәләрнең үз көченә керүе турында күчеш нигезләмәләрен һәм (яисә) нормаларын кертү рөхсәт ителми.

5. Район уставын яңа редакциядә район Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль хокукый акт белән кую рөхсәт ителми. Бу очракта районның яңа Уставы кабул ителә, ә моңа кадәр гамәлдә булган район Уставы һәм аңа үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль хокукый актлар районның яңа Уставы үз көченә кәргән көннән үз көчләрен югалткан дип таныла.».